

ARISTOTEL

de LamisAl-Asali

activități propuse de Veronica Șandor

INTRODUCERE

În cartea „Aristotel” de LamisAl-Asali, vom descoperi peripețiile lui Aristotel, un PET de apă, care trăia pe insula PET și care visa la un viitor...diferit. Într-o zi, Aristotel, citind ziarul, descoperă procesul de reciclare și își dorește cu ardoare să devină un sac de dormit. În speranța că va fi util și va putea vedea întreaga lume după această metamorfozare, Aristotel trece cu entuziasm peste toate obstacolele.

DE CE AM ALES ACEASTĂ POVESTE?

Am ales acest text pentru ora de lectură în cadrul opționalului „Lectura ca abilitate de viață”, la clasa a V-a, clasă pentru care limba română este limbă nematernă. În perioada predării online, orele de lectură au avut de suferit din pricina contactului redus cu cartea, a lipsei cărților în limba română din bibliotecile elevilor sau a problemelor de ordin tehnic.

Această carte propune dezvoltarea abilităților de viață ale elevilor în contextul unei dezvoltări durabile. Am oferit textul spre lectură de Ziua Internațională a Apei, tema devenind astfel accesibilă elevilor mei. Textul este cât se poate de ofertant, fiind ușor de abordat chiar și la orele realizate online, având propoziții scurte ce permit micilor cititori să creeze ei înșiși înțelesuri, dezvoltându-și gândirea critică.

CE ACTIVITĂȚI SE POT FACE PE MARGINEA EI?

EVOCARE

Se începe prin prezentarea copertii cărții, purtându-se apoi discuții pe baza titlului și a imaginii de pe copertă. Elevii sunt rugați să comunice oral impresiile lor cu privire la imaginile de pe prima și a doua pagină.

- Ce observați în imagine?
- Ce culoare au sticlele din imagine? De ce credeți că au ales aceste culori închise?
- Aveți și voi astfel de sticle acasă?
- Cum se numește materialul din care sunt făcute aceste sticle? Ce înseamnă PET?
- Ce faceți voi cu aceste PET-uri după consumarea conținutului?

REALIZAREA SENSULUI (CITIRE CU VOCE TARE)

Elevii sunt introduși în textul literar prin lectura model realizată de profesor. Din când în când, profesorul poate realiza pauze în lectură, pentru a adresa copiilor întrebări de vocabular sau întrebări de rememorare cu scopul de a-i menține implicați. În felul acesta, elevii verifică la rândul lor dacă au înțeles ceea ce au citit și ce anume din experiența lor personală îi poate ajuta să construiască sens.

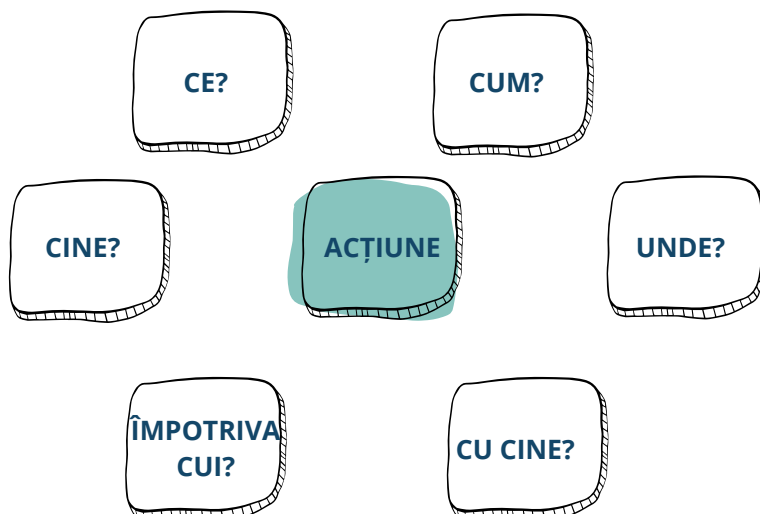
Structura acestui text permite profesorului posibilitatea de a motiva elevii în realizarea unor predicții bazate pe conținut. Secvențele „Ce vei face atunci?”, „Valurile îl purtară până când, deodată...”, „Se așază pe jos să tragă un pui de somn când, deodată...” permit implicarea elevilor în astfel de activități, devenind mai activi, mai atenți la indiciile textului, ceea ce duce la o mai bună înțelegere a acestuia. Lectura va continua cu secvența următoare și elevii vor descoperi dacă predicția lor a fost confirmată sau nu de text.

După lectură profesorul va sprijini exprimările impresiilor și va stimula interpretările diverse. Pentru a reveni asupra unor fragmente de text cheie sau fragmente neînțelese de elevi, pot fi realizate exerciții precum:

De 5 ori 5: se recitește într-un timp dat fragmentul de text literar, elevii listează 5 cuvinte sau 5 idei despre ceea ce au citit, citesc din nou textul și listează alte 5 cuvinte/ idei nesesizate la lectura anterioară. Se analizează listele comparativ și se discută în perechi aspectele sesizate. Cuvintele necunoscute vor fi căutate în dicționar. Exercițiile de acest tip dezvoltă în timp atenția. Ele pot avea loc în camerele de lucru puse la dispoziție în clasele virtuale.

Identifică și descrie sentimente: descrieți sentimentele diferite pe care le avea Artistotel de la începutul și până la sfârșitul povestirii. Explicați de ce i s-au schimbat sentimentele. Pentru că vocabularul elevilor vorbitori de limbă română ca nematernă sau al elevilor mici poate să nu includă o gamă largă de cuvinte pentru a identifica sentimentele specifice, ei vor fi ghidați și se vor întoarce mereu la text, apoi aceștia pot să caute în dicționar cuvinte cu înțeles asemănător.

Studiul textului poate fi însoțit de activități care au ca obiectiv clarificarea noțiunilor de autor/narator, acțiunea fiind mult mai ușor înțeleasă ca o rețea conceptuală de tipul:

REFLECȚIE

Posibile subiecte de discuție ca urmare a lecturii acestei cărți sunt protejarea mediului, factori poluatori, riscuri datorate poluării apelor, importanța reciclării. Ieșind din lumea lui Aristotel, din lumea textului, elevii vor obiectiva experiența de lectură:

- Autorul povestirii scrie despre un PET ca și cum ar fi o persoană, ba chiar îi dă și un nume. Ce crezi că încearcă autorul să te facă să înțelegi? Ce efecte a avut textul asupra voastră?
- În comunitatea noastră există zone poluate cu astfel de PETuri? Ce se întâmplă dacă vom continua să aruncăm aceste sticle? De ce ajungem să aruncăm PETurile în aceste locuri? Unde ar trebui ele aruncate?
- Cum și unde reciclăm? Ce învățăm din această poveste? Dacă ar fi să îi învățați pe oamenii din comunitatea noastră despre reciclare, ce le-ați spune?

Alegeți o activitate de final care să îi sprijine pe elevi să formuleze mesajul cărții într-un mod structurat:

- **Mesaj într-o sticlă:** fiecare elev scrie un mesaj de S.O.S. despre nevoia de a recicla sticlele de PET;
- **Știrile pe scurt:** elevii realizează o știre scurtă de 1-2 minute prin care să informeze cetățenii despre riscurile poluării cu PETuri;
- **Afiș:** elevii pregătesc în echipe un afiș prin care încurajează reciclarea la nivelul școlii care apoi pot fi lipite pe pereții clasei, pe coridorul școlii sau pe rețelele de socializare ale școlii.

